

IN MEMORIAM IRENE VORRINK

'Nee', zei Irene Vorrink, minister van Volksgezondheid en Milieu.

Wij waren verbijsterd. Want wij mochten als Rooie Vrouwen dan wel eens met elkaar overhoop liggen, zij kon zich, als enige vrouwelijke minister in het kabinet Den Uyl, toch geen toegewijder publiek denken dan het congres van de Rooie Vrouwen. Heel wat opinion makers in haar omgeving hebben we moeten benaderen om haar ertoe te krijgen het congres toe te spreken. Ze hield niet van publieke optredens, maar schitterde in kleine kring. Dat merkten we toen ze, tot genoegen van Den Uyl, onze adviseur werd in strategie en tactiek als lid van de beleidsvoorbereidende werkgroep politiek van de Rooie Vrouwen.

Voor ons was de materie betrekkelijk nieuw. Voor haar niet. In haar hele loopbaan waren de vrouwenzaak en de sociaal-democratie de constante factoren. Bij de Raad van Beroep in ambtenarenzaken, als Eerste-Kamerlid (waar ze in 1969 haar maidenspeech hield over vrouwenemancipatie), als kroonlid van de SER en als lid van de Sociale Verzekerings Raad, als minister en als wethouder van Amsterdam.

Anderen mochten schitteren op de podia, zij werkte stug door, vaak op de vierkante millimeter. Steeds op de bres voor vrouwen, en vanuit haar socialistische hart met grote aandacht juist voor arbeidersvrouwen. Daarom kregen scholing en een opleiding volgen bij haar zoveel nadruk. En een van ons zou haar doctorstitel wellicht niet hebben behaald als

ze niet voortdurend en met grote hardnekkigheid door Irene streng zou zijn toegesproken.

Als juriste en politica heeft ze invloed uitgeoefend op tal van besluiten en op de wetgeving en de jurisprudentie in kwesties van sociale zekerheid en rechtspositie, waarin de economische zelfstandigheid van vrouwen voor haar steeds voorop stond. Als minister heeft ze de basis gelegd voor de milieuwetgeving, maar uit het pakket van de staatssecretaris voor volksgezondheid beheerde ze zelf de abortuskwestie en het drugsbeleid. Het zou de moeite waard zijn te onderzoeken wat ze allemaal in haar lange loopbaan in de Nederlandse wet- en regelgeving voor elkaar heeft gekregen.

Ze had in haar eigen leven ervaring met economische zelfstandigheid. Lang voordat zij thuisbleven om voor de kinderen te zorgen, was zij al een alleenstaande moeder die de kost verdiende en carrière maakte. En ook in de Vrouwenbond van de Partij van de Arbeid was ze actief. Al in 1953 trad ze samen met Liesbeth den Uyl op in een komische samenspraak voor twee dames, een poging om de door de Vara aan de Vrouwenbond beschikbaar gestelde zendtijd op levendige wijze te vullen.

Liesbeth: 'Zijn schoudervullingen noodzakelijk voor het mannelijk schoon?' Irene: 'Antwoord: ja!'

Zij was wars van vaagheden en gepyschologiseer. 'Mag ik feiten?' placht ze te zeggen. En ze had een welhaast fysieke afkeer van wat de frisse meisjes 'klaagfeminisme' zijn gaan noemen.

I N M E M O R I A M I R E N E V O R R I N K

Met haar juridische kennis, haar analytisch vermogen en haar politieke ervaring was ze voor ons van onschatbare waarde. Ze realiseerde zich heel goed dat politiek een vak is van emoties: 'wat is er verkeerd aan emoties?' En hoewel ze zelf een professional was, hield ze van amateurs in de politiek, en dus ook een beetje van de Rooie Vrouwen. Maar ook voor amateurs was ze veeleisend. Vrouwen, zei ze, behoren niet met kaarsjes te lopen voor de vrede, ze moeten dáár zitten waar de besluiten worden genomen. Tot verontwaardiging van sommigen nam ze geen deel aan de bezetting van de Bloemenhovekliniek. Ze gaf er de voorkeur aan in Den Haag te blijven. 'Ik heb me altijd voor ogen gehouden dat geen van mijn collega's zich ooit

zou hoeven laten aborteren', zei ze later in een interview. Het tekent haar dat haar reddingsactie voor Bloemenhove slechts in kleine kring bekend was. Vanuit de ministerraad (het moet op een vrijdag zijn geweest) onderhield ze een hotline met de voorzitter van de Bloemenhovekliniek, Anneke Goudsmit. Zij slaagde erin Van Agt en de ME ('ze zijn al bij Halfweg') op hun schreden te doen terug keren. En zo konden wij Bloemenhove openhouden.

Talloos zijn de anekdotes en herinneringen aan Irene, maar ze zijn moeilijk op papier weer te geven. Haar opmerkingen waren vaak zo raak dat ze alleen in de juiste context en met de juiste intonatie tot hun recht komen.

Slim, geestig, fier. Zo hebben Liesbeth Baarveld en ik haar gety-

peerd in de rouwadvertentie waarin we haar namens de vrouwenbeweging en de Rooie Vrouwen een saluut wilden brengen. Naderhand ontdekten we dat ze zichzelf in een interview in *De Tijd* in 1987 typeerde als slim. Niet lief, niet mooi, wel slim. Voor mij is dat onbegrijpelijk. Ik vond haar mooi en lief, met haar blonde polkakop en de fraaie grijsblauwe jurkjes die ze zo graag droeg. Als een poes was ze, die haar blauwe ogen samenknep en dan ineens - rats - haar nagels uitsloeg met een vlijmscherpe opmerking.

We hebben van haar genoten.

PIJKEL SCHRÖDER

Van 1974 tot 1981 voorzitter van de Rooie Vrouwen in de PvdA

† † †